ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН” – ПЛЕВЕН

гр. Плевен кв. „Сторгозия” ул.”Д-р Петър Берон” №2 тел.064 / 850086, e-mail: info-1500110@edu.mon.bg

Утвърдил:

Директор:

Ваня Дражева

П Р О Г Р А М А

за взаимодействие, сътрудничество и партньорство с родители

2026/2027г.

Настоящата програма е разработена в изпълнение на Стратегията за развитие и Годишния план за дейността на ОУ „Д-р Петър Берон“ – Плевен. Приета е с решение на Педагогическия съвет, протокол № ……16…… от ……14.09.26…… г., като част/приложение към Годишния план, и е утвърдена със заповед № ……РД12-892…… от ……14.09.26…… г. на директора.

Нормативни основания

1. Закон за предучилищното и училищното образование – чл. 208–210 и относимите разпоредби за правата, задълженията и участието на родителите;
2. Наредба за приобщаващото образование;
3. Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;
4. Закон за закрила на детето;
5. Регламент (ЕС) 2016/679 и Закон за защита на личните данни;
6. Стратегия за развитие, Годишен план и Правилник за дейността на ОУ „Д-р Петър Берон" – Плевен.

Въведение

Най-важните среди, в които децата растат и се развиват са семейството, училището и обществото. Училището и семейството споделят отговорностите за социализация на детето и трябва да намерят общ език и механизми за ефективно взаимодействие в името на общия интерес - децата да получат най-доброто като образование и възпитание.

Активното и последователно участие на родителите в образователния процес подкрепя учебните постижения, мотивацията, социалното и емоционалното развитие на детето. Най-добри резултати се постигат чрез споделена отговорност и координирани действия между семейството, ученика и педагогическите специалисти.

Ето защо създаването на достъпна, уважителна и навременна комуникация между родителите и педагогическите специалисти е от съществено значение за развитието и благополучието на учениците.

Съществуващите форми на общуване с родителите следва периодично да се оценяват и адаптират според потребностите на учениците и семействата.

Ползите от участието на родителите:

7. Родителското участие в училищния живот на децата е по-решаващ фактор от социалното положение на семейството, от броя на членовете в семейството или от образованието на родителите;
8. Родителското участие има съществено влияние върху постиженията на учениците през целия процес на учене;
9. Възможността за провал в ученето се увеличава при липса на родителски интерес;
10. Ангажираността на родителите и на другите значими възрастни в живота на детето е свързана с неговото по-пълноценно участие в образователния процес;
11. Повечето родители вярват, че отговорността за образованието на децата им се споделя между родителите и училището;
12. Много родители желаят да бъдат включени в образованието на децата си.

Всичко това е основа за промяна в нагласата, политиката и практиката на училището, по отношение на участието на родителите в училищния живот. В тази връзка създаването на добър модел за приобщаване на родителите към училищния живот би могъл да бъде особено полезен и интересен за ученици, родители и учители.

Реализирането на програмата за работа с родителите се основава на ресурсите на семействата и учениците и на готовността на педагогическия екип да създава подкрепяща училищна среда. Програмата е адресирана към всички семейства, включително към семействата на ученици със специални образователни потребности, с хронични заболявания, в риск или с други индивидуални потребности, без допускане на дискриминация и стигматизация.

Потребността от училищна програма се налага от предизвикателства, пред които е изправено обществото и училището в частност.

Планираните дейности в програмата отговарят на приоритетните области, цели и задачи, заложени в Стратегията за развитие на училището и отразяват общата ЦЕЛ:

Утвърждаване на ефективен и приобщаващ модел за работа с родителите, насочен към участието им в образователния процес и училищния живот.

I. Специфични цели:

1. Прилагане на нов подход и съвременни форми и средства за включване на родителите в учебната и извънкласна дейност. Създаване на добри практики.

2. Изграждане на доверие и засилване на партньорството между училището и семейството, базирано на взаимно уважение.

3. Установяване на устойчив образователен диалог между училищната и семейната среда, споделяне на отговорностите и обединяване на усилията за качествено образование и възпитание в ценностите на демократичното общество.

4. Стимулиране на учителите в търсенето и прилагането на различни формални и неформални стратегии за общуване с родителите и техните деца.

5. Повишаване на информираността и съпричастността на семейството към образователните промени и училищни проблеми.

6. Сътрудничество между семейство и училище за овладяване на позитивни стереотипи на поведение.

7. Ангажиране на родителите в кариерното ориентиране на тяхното дете — ключов елемент в подхода за превенция на ранното отпадане от училище.

8. Насърчаване на информираното участие на родителите в училищния живот чрез родителски срещи, консултации, обществения съвет и другите форми, предвидени в ЗПУО, при спазване на правомощията на органите за управление.

II. Принципи на партньорство

При своето разработване и прилагане програмата се основава на следните принципи:

1. Поемане на отговорност на училището и семейството за обучението и развитието на учениците;
2. Съобразяване със съществуващата нормативна база;
3. Реалистичност и конкретност на планираните задачи и дейности;
4. Диалогичност и търсене на разумния компромис между разнообразни интереси и цели;

5. Справедливост — равни възможности за всички семейства да се ангажират по начин, който подкрепя напредъка на всички ученици в училище;
6. Спазване на правата на човека и зачитане на личния живот;
7. Привличане и задържане на учениците в училище;

III. Дейности, във връзка със специфичните цели на програмата

Дейност	Срок	Отговорни
Дейност 1: Анонимно проучване на удовлетвореността и потребностите на родителите най-малко веднъж годишно. Резултатите се обобщават без данни, позволяващи идентифициране на отделно семейство, и се използват за планиране на достъпни форми и графици за участие.	Октомври 2026 г.; обобщение до края на ноември 2026 г.	Класни ръководители Психолог
Дейност 2 Провеждане на родителски срещи с всички класове при предварително обявен график и дневен ред.	По предварителен график през учебната година	Класни ръководители
Дейност 3 Регулярни консултации между родители и педагогически специалисти относно участието, напредъка и потребностите на учениците в образователния процес.	През учебната година	Учители Класни ръководители Психолог – при необходимост
Дейност 4 Участие на родителите в обсъждането на въпроси от училищния живот чрез родителски срещи, консултации, обществения съвет и други	През учебната година	Директор Класни ръководители Обществен съвет

Дейност	Срок	Отговорни
законосъобразни форми, при спазване на компетентността на органите за управление.		
Дейност 5 Доброволно съдействие от родителите при подготовката и провеждането на училищни инициативи при предварително уточнени роли и правила за безопасност.	През учебната година	Учители Класни ръководители
Дейност 6 Индивидуално консултиране и взаимодействие с родителите на ученици с установени образователни, емоционални, поведенчески или социални затруднения и/или потребност от подкрепа. При необходимост се изготвя план за подкрепа и се осъществява насочване към компетентна услуга.	През учебната година и при възникнала необходимост	Класни ръководители Психолог ЕПЛР – според случая Директор – при компетентност
Дейност 7 Подобряване на комуникацията родител – учител – ученик за изграждане на доверие, взаимно уважение и толерантност.	През учебната година	Класни ръководители Психолог
Дейност 8 Насърчаване на родителите да споделят с педагогическите специалисти затрудненията, потребностите и постиженията на своите деца по подходящ и поверителен начин.	През учебната година	Класни ръководители Психолог
Дейност 9 Организиране на неформални срещи между родители и педагогически специалисти за	През учебната година	Класни ръководители Психолог – при необходимост

Дейност	Срок	Отговорни
общи въпроси от училищния живот, без публично обсъждане на индивидуални случаи и лични данни.		
Дейност 10 Родителски работилници и тематични обучения по детско развитие, интернет безопасност, емоционална интелигентност, мотивация за учене, справяне с възрастови кризи, превенция на употребата на психоактивни вещества и други теми, определени след проучване на потребностите.	Най-малко две инициативи през учебната година	Психолог Класни ръководители Външни специалисти – при необходимост
Дейност 11 Съвместни инициативи „родител – дете", в които участието е доброволно и се осигуряват алтернативни задачи, когато дейността включва лична или семейна информация.	През учебната година	Класни ръководители Учители

IV. Поверителност и защита на личните данни

При взаимодействието с родителите се обработват само данни, необходими за конкретната образователна, подкрепяща или законово установена цел. Индивидуални случаи не се обсъждат на общи родителски срещи или в неофициални комуникационни групи. Анкетите се провеждат анонимно, когато не е необходимо идентифициране. Снимки и видеозаписи се създават и публикуват само при наличие на приложимо правно основание и след предоставяне на необходимата информация на родителите и учениците.

Поверителността не отменя задължението за уведомяване на компетентните органи при данни за дете в риск, насилие или непосредствена опасност за здравето и живота. Информацията се предоставя в минимално необходимия обем и се документира по установения ред.

V. Достъпност, наблюдение и отчитане

Училището осигурява предварително оповестени приемни часове и подходящи присъствени или дистанционни форми за контакт. При необходимост се предприемат

мерки за преодоляване на езикови, здравословни, социални или технически затруднения, включително съдействие за превод по реда на Наредбата за приобщаващото образование.

Изпълнението на програмата се проследява чрез брой проведени дейности и участници, обобщена анонимна обратна връзка, установени потребности и предприети последващи мерки. В края на учебната година се изготвя кратък отчет с препоръки за следващия период, без включване на данни, позволяващи идентифициране на отделно дете или семейство.

VI. Изводи и идеи

При наличие на ефективно взаимодействие учители, родители и ученици взаимно и ползотворно се допълват при изпълнение на своите социални роли и функции. Партньорството е основен механизъм, към който училищната общност се стреми ежедневно.

1. **Чрез програмата за учениците:**
- Ще се засили чувството за сигурност и за емоционален комфорт;
- Ще се стимулират активността и индивидуалната изява;
- При установена потребност ще се подпомага преодоляването на дефицити в общуването и подкрепата;
- Ще обогатят своя социален опит.

2. **За родителите:**
- Ще разбират по-добре своите деца;
- Ще овладеят конкретни способи за общуване с децата в разнообразни ситуации и дейности;
- Ще приемат от нова позиция работата на педагога, което ще спомогне за нарастване на доверието към него;
- Ще повишат своя родителски капацитет, за да прилагат наученото в семейната си среда;
- Ще преосмислят неефективни модели на семейно взаимодействие и ще усвояват позитивни подходи;
- Ще обменят информация не само с педагога, но и помежду си;
- Ще добиват по-голямо самочувствие като особено важни възпитатели на своите деца;
- Ще припознаят родителската общност като важна институция, както и необходимостта от това да я укрепват ежедневно.

3. **За учителите:**
- Да използва идеите, знанията и професионалния опит на родителите за повишаване мотивацията за учене и кариерното ориентиране на учениците;
- Да е стимулиран в търсенето и прилагането на различни стратегии (формални и неформални) за общуване с родители и с техните деца;
- Да разбира по-добре учениците, опознавайки близките им;
- Да осъществяват взаимен обмен на необходимата информация с родителите за индивидуалните особености и потребности на детето при спазване на поверителността и правилата за защита на личните данни;
- Да разчитат на съдействието на родителите при възникнали затруднения, инциденти или необходимост от подкрепа.

VII. Очаквани резултати

1. Повишена родителска ангажираност към училищния живот, ученическите изяви и състезания.
2. Повишаване на информираността на родителите за възможностите на училището да предлага полезни и интересни форми за подкрепа и изява на учениците.
3. Увеличаване на желанието за сътрудничество на децата и родителите с педагогическите специалисти, което не само улеснява комуникацията с училището, но я прави и градивна.
4. Доброто сътрудничество между учителите и родителите е важна психологическа предпоставка децата да почувстват училището като желана територия за личностна изява.
5. Подобряване на комуникацията и намаляване на напрежението между ученици, учители и родители.